

Miljö- och jordbruksutskottets verksamhet riksmötet 2023/24

Utskottets ämnesområden

Miljö- och jordbruksutskottet bereder ärenden om

- jordbruk, skogsbruk, trädgårdsnäring, jakt och fiske
- vädertjänst
- naturvård
- miljövård i övrigt som inte tillhör ett annat utskotts beredningsområde
- anslag inom utgiftsområdena 20 Klimat, miljö och natur samt 23 Areella
näringar, landsbygd och livsmedel.

Utskottets sammansättning

Inledning

Under riksmötet 2023/24 hade utskottet den sammansättning som framgår nedan. Fem av ledamöterna tillhörde Socialdemokraterna, fyra Sverigedemokraterna, tre Moderaterna, en Vänsterpartiet, en Centerpartiet, en Kristdemokraterna, en Miljöpartiet och en Liberalerna.

Ordförande i utskottet var Emma Nohrén (MP), och vice ordförande var Kjell-Arne Ottosson (KD).

Ledamöter

1. Emma Nohrén (MP), ordförande
2. Kjell-Arne Ottosson (KD), vice ordförande
3. Martin Kinnunen (SD)
4. Anna-Caren Säterberg (S)
5. John Widegren (M)
6. Joakim Järrebring (S)
7. Staffan Eklöf (SD)
8. Malin Larsson (S)
9. Helena Storckenfeldt (M)
10. Tomas Kronståhl (S)
11. Mattias Eriksson Falk (SD)
12. Jytte Guteland (S)
13. Marlène Lund Kopparklint (M)
14. Kajsa Fredholm (V)
15. Stina Larsson (C)
16. Beatrice Timgren (SD), t.o.m. 2024-07-16
17. Elin Nilsson (L)

Suppleanter

1. Björn Tidland (SD), t.o.m. 2023-09-20
Runar Filper (SD), fr.o.m. 2023-09-29
2. Johan Löfstrand (S)
3. Johanna Hornberger (M), t.o.m. 2024-09-06
4. Sofia Skönnbrink (S)
5. Patrik Jönsson (SD)
6. Isak From (S)
7. Oskar Svärd (M)
8. Marianne Fundahn (S)
9. Rashid Farivar (SD)

10. Markus Selin (S)
11. Camilla Brunsberg (M)
12. Andrea Andersson Tay (V)
13. Magnus Oscarsson (KD)
14. Daniel Bäckström (C), ledig fr.o.m. 2023-12-21 t.o.m. 2024-05-31
15. Jakob Olofsgård (L), t.o.m. 2024-04-22
Camilla Mårtensen, fr.o.m. 2024-04-22
16. Rebecka Le Moine (MP)
17. Anna af Sillén (M)
18. Josef Fransson (SD), ledig fr.o.m. 2024-01-26 t.o.m. 2024-03-31, ledig
fr.o.m. 2024-04-03 t.o.m. 2024-06-30
19. Jessica Stegrud (SD), fr.o.m. 2023-09-29
20. Nadja Awad (V)
21. Rickard Nordin (C)
22. Cecilia Engström (KD)
23. Dan Hovskär (KD)
24. Per Bolund (MP), t.o.m. 2024-01-01
Linus Lakso (MP), fr.o.m. 2024-01-01
25. Elin Söderberg (MP)
26. Louise Eklund (L)
27. Helena Gellerman (L)
28. Håkan Svenneling (V)
29. Anders Karlsson (C)
30. Björn Petersson (S), fr.o.m. 2024-02-28 t.o.m. 2024-03-25

Extra suppleanter

Anette Rangdag (SD) under Josef Franssons ledighet.

Kansli

Utskottet biträddes av ett kansli bestående av

Magnus Blücher, kanslichef

Anna-Lena Kileus, föredragande

Nina Liljeqvist, föredragande

Sigrid Malmström, föredragande, tjänstledig fr.o.m. 2023-08-11

Caroline Needham, föredragande

Anna Sollerborn, föredragande

Sara Eriksson, föredragande, fr.o.m. 2023-12-11

Anna Edholm, föredragande, fr.o.m. 2023-09-01 t.o.m. 2024-01-03

Eva Forsman, utskottshandläggare

Linda Wase, utskottsassistent

Utskottets verksamhet

Inledning

Utskottet har under riksmötet hållit 48 utskottssammanträden. Sammanträdestiden uppgick till ca 45 timmar.

Under riksmötet behandlade utskottet sex propositioner, fyra skrivelser från regeringen och 401 motionsyrkanden som hade väckts med anledning av dessa propositioner och skrivelser. Vidare behandlade utskottet 1 288 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Sammanlagt lämnade utskottet 18 betänkanden. Utskottet föreslog två tillkännagivanden till regeringen. Dessutom lämnade utskottet fem yttranden till andra utskott. Utskottets verksamhet bestod även av arbete med EU-frågor, utvärdering och uppföljning samt forsknings- och framtidsfrågor. Utskottet deltog även i ett antal konferenser och möten.

Utskottet lämnade under riksmötet följande betänkanden till kammaren.

Utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur (MJU1)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens budgetproposition 2023/24:1 inom utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur och ca 20 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 som påverkade anslagen inom utgiftsområdet för 2024.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens förslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns fyra särskilda yttranden. Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstod från ställningstagande när det gällde budgetbeslutet och redovisade i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (MJU2)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens budgetproposition 2023/24:1 inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel och sex yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 som påverkade anslagen inom utgiftsområdet för 2024.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens förslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns fyra särskilda yttranden. Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstod från ställningstagande när det gällde budgetbeslutet och redovisade i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Effektivare luftkvalitetsarbete (MJU3)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2022/23:120 Effektivare luftkvalitetsarbete.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle ställa sig bakom regeringens förslag till lag om ändring i miljöbalken.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Nya verksamheter i utsläppshandelssystemet (MJU4)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2022/23:144 Nya verksamheter i utsläppshandelssystemet.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle ställa sig bakom regeringens förslag till ändring i lagen om vissa utsläpp av växthusgaser.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Sänkning av reduktionsplikten för bensin och diesel (MJU5)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2023/24:28 Sänkning av reduktionsplikten för bensin och diesel.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle ställa sig bakom regeringens förslag till ändring i lagen om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel.

I betänkandet fanns åtta reservationer och fyra särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Genomförande av EU:s nya dricksvattendirektiv (MJU6)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2023/24:30 Genomförande av EU:s nya dricksvattendirektiv.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle ställa sig bakom regeringens förslag till lagändringar som genomför EU:s nya dricksvattendirektiv i svensk rätt.

I betänkandet fanns elva reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Skogspolitik (MJU7)

I betänkandet behandlade utskottet ca 80 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2023/24 inom området skogspolitik.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.
I betänkandet fanns 14 reservationer.
Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Riksrevisionens rapport om reduktionsplikten för bensin och diesel (MJU8)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:44 Riksrevisionens rapport om reduktionsplikten för bensin och diesel och elva yrkanden i följdmotioner.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden och lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

I betänkandet fanns fyra reservationer och ett särskilt yttrande.
Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Livsmedelspolitik (MJU9)

I betänkandet behandlade utskottet ca 100 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 inom området livsmedelspolitik.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 14 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Fiskeripolitik (MJU10)

I betänkandet behandlade utskottet ca 90 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 inom området fiskeripolitik.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 16 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Djurskydd (MJU11)

I betänkandet behandlade utskottet ca 160 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 inom området djurskyddspolitik.

Utskottet föreslog med anledning av motionsyrkanden ett tillkännagivande till regeringen om att den bör utreda hur reglerna för mindre lokala slakterier kan förenklas och vilka ytterligare åtgärder som krävs för att öka antalet småskaliga slakterier och mobila slakterier.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 15 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Naturvård (MJU12)

I betänkandet behandlade utskottet ca 190 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 inom området naturvårdspolitik.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 32 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Övergripande miljöfrågor (MJU13)

I betänkandet behandlade utskottet ca 120 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 inom området övergripande miljöpolitik.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 18 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Jakt och viltvård (MJU14)

I betänkandet behandlade utskottet ca 110 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 inom området jakt och viltvård.

Utskottet föreslog med anledning av motionsyrkanden ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen bör vidta de åtgärder som krävs för att skapa en samlad ekosystembaserad klövviltsförvaltning.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns sju reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Regeringens klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll (MJU15)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:59 Regeringens klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll, ca 320 yrkanden i följd-motioner och ca 100 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden och lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

I betänkandet fanns 98 reservationer och fyra särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Jordbrukspolitik (MJU16)

I betänkandet behandlade utskottet ca 120 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 inom området jordbrukspolitik.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 21 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Cirkulär och giftfri ekonomi och Riksrevisionens rapport om hantering av uttjänta solcellspaneler och vindturbinblad (MJU17)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:49 Riksrevisionens rapport om hantering av uttjänta solcellspaneler och vindturbinblad och ca 180 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 inom området cirkulär och giftfri ekonomi.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden och lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

I betänkandet fanns 46 reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Nationell strategi och regeringens handlingsplan för klimatanpassning (MJU18)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2023/24:97 Nationell strategi och regeringens handlingsplan för klimatanpassning, ca 50 yrkanden i följd motioner och ca 20 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden och lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

I betänkandet fanns 36 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Yttranden till andra utskott

Utskottet lämnade under riksmötet följande yttranden:

- *MJU1y* till finansutskottet över Utgiftsramar för utgiftsområdena 20 Klimat, miljö och natur och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel
- *MJU2y* till konstitutionsutskottet över uppföljning av riksdagens tillämpning av subsidiaritetsprincipen
- *MJU3y* till utrikesutskottet över Kommissionens arbetsprogram 2024
- *MJU4y* till konstitutionsutskottet över Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2023
- *MJU5y* till näringsutskottet över Energipolitikens långsiktiga inriktning.

EU-ärenden

Subsidiaritetsprövningar

Under riksmötet gjorde utskottet 20 subsidiaritetsprövningar av förslag till rättsakter från EU-kommissionen.

Utskottet ansåg att följande förslag inte stred mot subsidiaritetsprincipen:

- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 av den 17 maj 2017 om kvicksilver vad gäller tandamalgalam och andra produkter med kvicksilver tillsatt som omfattas av tillverknings-, import- och exportrestriktioner (COM(2023) 395)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om växter som framställts med vissa nya genomiska metoder och därav framställda livsmedel och foder samt om ändring av förordning (EU) 2017/625 (COM(2023) 411)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om markövervakning och markresiliens (lag om markövervakning) (COM(2023) 416)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall (COM(2023) 420)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om produktion och saluföring av växtförökningsmaterial i unionen, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2016/2031, 2017/625 och 2018/848 samt om upphävande av rådets direktiv 66/401/EEG, 66/402/EEG, 68/193/EEG, 2002/53/EG, 2002/54/EG, 2002/55/EG, 2002/56/EG, 2002/57/EG, 2008/72/EG och 2008/90/EG (förordningen om växtförökningsmaterial) (COM(2023) 414)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om produktion och saluföring av skogsodlingsmaterial, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2016/2031 och (EU) 2017/625 och om upphävande av rådets direktiv 1999/105/EG (förordning om skogsodlingsmaterial) (COM(2023) 415)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om cirkularitetskrav för fordonskonstruktion och hantering av uttjänta fordon, om ändring av förordningarna (EU) 2018/858 och 2019/1020 och om upphävande av direktiven 2000/53/EG och 2005/64/EG (COM(2023) 451)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av direktiven 1999/2/EG, 2000/14/EG, 2011/24/EU och 2014/53/EU vad gäller vissa rapporteringskrav på områdena livsmedel och livsmedelsingredienser, buller utomhus, patienträttigheter och radioutrustning (COM(2023) 639)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1379/2013, (EU) nr 167/2013 och (EU) nr 168/2013 vad gäller vissa rapporteringskrav (COM(2023) 643)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 vad gäller fleråriga inventeringsprogram, anmälningar om förekomst av reglerade icke-karantänsskadegörare, tillfälliga undantag från importförbud och från särskilda importkrav samt fastställande av förfaranden för att bevilja dessa, tillfälliga importkrav för högriskväxter, högriskväxtprodukter och andra högriskföremål, fastställande av förfaranden för förtecknande av högriskväxter,

innehållet i sundhetscertifikat, användning av växtpass samt vad gäller vissa rapporteringskrav för avgränsade områden och inventeringar av skadegörare (COM(2023) 661)

- Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av rådets beslut 89/367/EEG om inrättande av en ständig kommitté för skogsbruk (COM(2023) 727)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om förebyggande av förluster av plastpellets i syfte att minska mikroplastförorening (COM(2023) 645)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en övervakningsram för resilienta europeiska skogar (COM(2023) 728)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om välbefinnande hos hundar och katter samt deras spårbarhet (COM(2023) 769)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av en gemensam dataplattform för kemikalier, om fastställande av regler som säkerställer att informationen i dataplattformen är sökbar, tillgänglig, kompatibel och återanvändbar och om upprättande av en övervaknings- och prognosram för kemikalier (COM(2023) 779)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU vad gäller omfördelning av vetenskapliga och tekniska uppgifter till Europeiska kemikaliemyndigheten (COM(2023) 781)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002, (EG) nr 401/2009, (EU) 2017/745 och (EU) 2019/1021 vad gäller omfördelning av vetenskapliga och tekniska uppgifter och förbättring av samarbetet mellan unionens byråer på kemikalieområdet (COM(2023) 783)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av rådets beslut 2003/17/EG vad gäller likvärdighet avseende fältbesiktningar i Republiken Moldavien av utsädesodlingar av foderväxter och likvärdighet avseende utsäde av foderväxter producerat i Republiken Moldavien, och vad gäller likvärdighet avseende fältbesiktningar i Ukraina av utsädesodlingar av beta och utsädesodlingar av oljeväxter och likvärdighet avseende utsäde av beta och oljeväxter producerat i Ukraina (COM(2024) 52)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden, om ändring av rådets förordning (EG) nr 1255/97 och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1/2005 (COM(2023) 770)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) 2021/2115 och (EU) 2021/2116 vad gäller normer för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden, system för klimatet, miljön och djurskydd, ändringar av strategiska GJP-planer, översyn av strategiska GJP-planer och undantag från kontroller och sanktioner (COM(2024) 139).

Granskningar

Utskottet granskade inte något EU-dokument under riksmötet.

EU-frågor

Information

Under riksmötet informerade regeringen om EU-frågor vid 17 sammanträden enligt följande:

- Den 14 september 2023 informerade landsbygdsminister Peter Kullgren utskottet inför ministerrådets möte (jordbruk och fiske) den 18–19 september 2023 och statssekreterare Dan Ericsson, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, informerade utskottet om avslutat svenskt och nytt spanskt ordförandeskap.
- Den 3 oktober 2023 informerade statssekreterare Dan Ericsson, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, utskottet om förslag till rådets beslut om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i kommissionen för bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis och om upphävande av beslut (EU) 2019/867 samt om förslag till rådets beslut om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i den årliga partskonferensen för konventionen om bevarande och förvaltning av sejrurserna i centrala Berings hav och om upphävande av beslut (EU) 2019/866.
- Den 5 oktober 2023 informerade klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari utskottet inför miljørådets möte den 16 oktober 2023 och om det spanska EU-ordförandeskapet.
- Den 19 oktober 2023 informerade landsbygdsminister Peter Kullgren utskottet inför ministerrådets möte (jordbruk och fiske) den 23–24 oktober 2023.
- Den 14 november 2023 informerade klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari utskottet om förhandlingsläget för förordningarna om restaurering av natur och om förpackningar och förpackningsavfall.
- Den 16 november 2023 informerade landsbygdsminister Peter Kullgren utskottet inför ministerrådets möte (jordbruk och fiske) den 20 november 2023.
- Den 7 december 2023 informerade statssekreterare Dan Ericsson, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, utskottet inför ministerrådets möte (jordbruk och fiske) den 10–11 december 2023.
- Den 14 december 2023 informerade Daniel Westlén, Klimat- och näringslivsdepartementet, utskottet inför miljørådets möte den 18 december 2023.
- Den 18 januari 2024 informerade statssekreterare Dan Ericsson, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, utskottet inför ministerrådets möte (jordbruk och fiske) den 22–23 januari 2024 och om avslutat spanskt och nytt belgiskt ordförandeskap.

- Den 6 februari 2024 informerade klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari utskottet om avslutat spanskt och nytt belgiskt ordförandeskap.
- Den 15 februari 2024 informerade statssekreterare Dan Ericsson, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, utskottet inför ministerrådets möte (jordbruk och fiske) den 26 februari 2024.
- Den 14 mars 2024 informerade klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari utskottet om regeringens skrivelse 2023/24:59 Regeringens klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll.
- Den 21 mars 2024 informerade klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari utskottet inför miljörådets möte den 25 mars 2024 och statssekreterare Dan Ericsson, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, informerade utskottet inför ministerrådets möte (jordbruk och fiske) den 26 mars 2024.
- Den 25 april 2024 informerade landsbygdsminister Peter Kullgren utskottet inför ministerrådets möte (jordbruk och fiske) den 29 april 2024.
- Den 23 maj 2024 informerade landsbygdsminister Peter Kullgren utskottet inför ministerrådets möte (jordbruk och fiske) den 27 maj 2024.
- Den 13 juni 2024 informerade klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari utskottet inför miljörådets möte den 17 juni 2024.
- Den 18 juni 2024 informerade statssekreterare Dan Ericsson, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, utskottet inför ministerrådets möte (jordbruk och fiske) den 24 juni 2024.

Överläggningar

Utskottet överlade med regeringen vid 13 tillfällen enligt följande:

- Den 14 september 2023 överlade utskottet med landsbygdsminister Peter Kullgren om kommissionens förslag till förordning om växter framtagna med vissa nya genomiska tekniker och livsmedel och foder därav samt ändring av förordning (EU) 2017/625 (prot. 2023/24:1).
- Den 28 september 2023 överlade utskottet med statssekreterare Daniel Westlén, Klimat- och näringslivsdepartementet, om förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2019/1242 vad gäller skärpning av normerna för koldioxidutsläpp från nya tunga fordon och införande av rapporteringsskyldigheter samt om upphävande av förordning (EU) 2018/956 och om förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om cirkulära krav för konstruktion av fordon och för hanteringen av uttjänta fordon, ändring av förordningar (EU) 2018/858 och 2019/1020 och upphävande av direktiv 2000/53/EG och 2005/64/EG (prot. 2023/24:3).
- Den 3 oktober 2023 överlade utskottet med statssekreterare Dan Ericsson, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, om en EU-förordning om produktion och saluföring av växtförökningsmaterial och om en EU-förordning om produktion och saluföring av skogsodlingsmaterial (prot. 2023/24:4).

- Den 5 oktober 2023 överlade utskottet med klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari om förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om markövervakning och markresiliens (lag om markövervakning) och om förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall (prot. 2023/24:5).
- Den 19 oktober 2023 överlade utskottet med landsbygdsminister Peter Kullgren om förslag till rådets förordning om fastställande av fiskemöjligheterna för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i Östersjön för 2024 och om ändring av förordning (EU) 2023/194 vad gäller vissa fiskemöjligheter i andra vatten (prot. 2023/24:7).
- Den 7 december 2023 överlade utskottet med landsbygdsminister Peter Kullgren om förslag till rådets förordning om fastställande för 2024, 2025 och 2026 av fiskemöjligheterna avseende vissa fiskbestånd, i unionens vatten, och för unionsfiskefartyg, i vissa andra vatten, samt om ändring av förordning (EU) 2023/194 vad gäller djuphavsbestånd och om förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om växter som framställts med vissa nya genomiska metoder och därav framställda livsmedel och foder samt om ändring av förordning (EU) 2017/625 (prot. 2023/24:16).
- Den 18 januari 2024 överlade utskottet med statssekreterare Dan Ericsson, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, om förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av rådets beslut 89/367/EEG om inrättande av en ständig kommitté för skogsbruk och om förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en övervakningsram för resilienta europeiska skogar (prot. 2023/24:19).
- Den 6 februari 2024 överlade utskottet med klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari om förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om förpackningar och förpackningsavfall, om ändring av förordning (EU) 2019/1020 och direktiv (EU) 2019/904 och om upphävande av direktiv 94/62/EG (prot. 2023/24:22).
- Den 15 februari 2024 överlade utskottet med landsbygdsminister Peter Kullgren om förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973 och (EU) 2019/472 vad gäller målen för fastställandet av fiskemöjligheter och om förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om välbefinnande hos hundar och katter samt deras spårbarhet och med statssekreterare Dan Ericsson, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, om förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av rådets förordning (EG) nr 1255/97 och upphävande av rådets förordning (EG) nr 1/2005 (prot. 2023/24:25).
- Den 12 mars 2024 överlade utskottet med landsbygdsminister Peter Kullgren om förslag till rådets beslut om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vad gäller inlämnande av förslag till ändringar av bilagorna II och III till konventionen om skydd av europeiska vilda djur och

växter samt deras naturliga miljö inför mötet i konventionens ständiga kommitté (prot. 2023/24:29).

- Den 21 mars 2024 överlade utskottet med klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari om ett meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Att säkra vår framtid – Europas klimatmål för 2040 och vägen mot klimatneutralitet senast 2050 genom att bygga ett hållbart, rättvist och välmående samhälle och om ett meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Mot en ambitiös industriell koldioxidhantering för EU och med statssekreterare Dan Ericsson, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, om förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) 2021/2115 och (EU) 2021/2116 vad gäller normer för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden, system för klimatet, miljön och djurskydd, ändringar av strategiska GJP-planer, översyn av strategiska GJP-planer och undantag från kontroller och sanktioner (prot. 2023/24:32).
- Den 2 maj 2024 överlade utskottet med klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari om förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall och om ett meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Hantera klimatriskerna – skydda människor och välbefinnande (prot. 2023/24:40).
- Den 11 juni 2024 överlade utskottet med statssekreterare Daniel Westlén, Klimat- och näringslivsdepartementet, om förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2000/60/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område, direktiv 2006/118/EG om skydd för grundvatten mot föroreningar och försämring och direktiv 2008/105/EG om miljökvalitetsnormer inom vattenpolitikens område (prot. 2023/24:45).

Information under utskottssammanträden

Under riksmötet fick utskottet muntlig information vid ett antal sammanträden, utöver vad som redovisats i avsnittet EU-frågor, enligt följande:

- Den 14 september 2023 informerade landsbygdsminister Peter Kullgren, Statens veterinärmedicinska anstalts generaldirektör Ann Lindberg och Jordbruksverkets generaldirektör Christina Nordin utskottet om utbrottet av afrikansk svinpest.
- Den 26 september 2023 informerade riksrevisor Helena Lindberg utskottet om Riksrevisionens granskning Reduktionsplikten – risker för genomförande och effektivitet (RiR 2023:13).

- Den 30 november 2023 informerade Eva Lindström, ledamot av Europeiska revisionsrätten, om revisionsrättens rapport om hållbar markanvändning (2023:19).
- Den 5 december 2023 informerade utredare Lena Ek och huvudsekreterare Karin Tormalm om Bioekonomiutredningen: En nationell bioekonomi-strategi – ett verktyg för den gröna industriella omställningen (kommitté-direktiv 2022:77).
- Den 8 februari 2024 informerade representanter för Sveaskog utskottet om Sveaskogs nyorientering och strategi.
- Den 13 februari 2024 informerade utredare Ingrid Petersson och huvudsekreterare Martin Allard om utredningen Livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU 2024:8).
- Den 5 mars 2024 informerade representanter från Sveriges 3R-center utskottet om sin verksamhet och om arbetet med att ersätta, begränsa och förfina användningen av försöksdjur.
- Den 12 mars 2024 informerade förbundsordförande Palle Borgström, Lantbrukarnas Riksförbund, om läget för svenskt lantbruk, om utmaningar och möjligheter och om vägen framåt.
- Den 14 mars 2024 informerade representanter för Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, Jordbruksverket och länsstyrelserna i Stockholms, Södermanlands och Västmanlands län om arbetet i fråga om varghybrider.
- Den 21 mars 2024 informerade statssekreterare Dan Ericsson, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, om Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet.
- Den 23 maj 2024 informerade Naturvårdsverkets generaldirektör Björn Risinger om regelverket avseende tillåtlighet att elda trädgårds- eller parkavfall.
- Den 11 juni 2024 informerade statssekreterare Daniel Westlén, Klimat- och näringslivsdepartementet, om konsekvensanalysen av en inkludering av jord- och skogsbrukssektorerna i ETS 2 i enlighet med vad som anförs i proposition 2023/24:142.
- Den 13 juni 2024 informerade klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari om regeringens Klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll i förhållande till dels Klimatpolitiska rådets årsrapport 2024, dels Naturvårdsverkets underlag till regeringens klimatredevisning 2024 samt om regelverket för tillåtligheten att elda trädgårds- eller parkavfall.
- Den 18 juni 2024 informerade Havs- och vattenmyndighetens generaldirektör Anna Ledin om trålgränser, sill- och strömmingsbeståndens utveckling samt arbetet med fiskerikontroller.

Information under utskottsbesök

Den 25 januari 2024 besökte utskottet de kommuner som drabbats av afrikansk svinpest.

Offentliga sammanträden

Utskottet genomförde inte något offentligt sammanträde under riksmötet.

Uppföljning och utvärdering

I utskottens beredning av ärenden ingår enligt 4 kap. 8 § regeringsformen uppgiften att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut. Riksdagen har också beslutat om riktlinjer som syftar till att utveckla riksdagens arbete med uppföljning och utvärdering. Av dessa framgår bl.a. att utskottens uppföljnings- och utvärderingsverksamhet omfattar dels fördjupade uppföljningar och utvärderingar, dels uppföljningar av den resultatinformation som regeringen lämnar i budgetpropositionen och i resultatskrivelser. Utskottets arbete i form av utfrågningar, seminarier, studiebesök m.m. är också en del av utskottets löpande uppföljningsarbete.

Inom miljö- och jordbruksutskottet svarar utskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupp för att genomföra uppföljningarna. I gruppen ingår företrädare för samtliga partier. Under riksmötet 2023/24 hade miljö- och jordbruksutskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupp följande sammansättning: Joakim Järrebring (S), Beatrice Timgren (SD), Johanna Hornberger (M), Kajsa Fredholm (V), Daniel Bäckström (C), Stina Larsson (C) under Daniel Bäckströms tjänstledighet 24-01-01–24-05-31, Kjell-Arne Ottosson (KD), Emma Nohrén (MP) och Elin Nilsson (L). Joakim Järrebring (S) var gruppens ordförande. Under riksmötet 2023/24 hade gruppen två sammanträden.

Utskottet följde upp och analyserade regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen för 2024 för de utgiftsområden som utskottet bereder, dvs. utgiftsområdena 20 och 23. Uppföljningen av resultatredovisningen omfattar dels en övergripande granskning av regeringens redovisning, dels en särskild analys av vissa frågor. En utgångspunkt för arbetet har varit att det ska vara möjligt att följa kopplingen mellan gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens anslagsförslag i enlighet med vad som anges i regeringsformen, riksdagsordningen och riksdagens riktlinjer. Inom ramen för dessa uppföljningar hade gruppen – vid sidan av de möten som nämnts ovan – möten med statssekreterarna Daniel Westlén, Klimat- och näringslivsdepartementet, och Dan Ericsson, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, samt statssekreterarnas medföljande tjänstemän.

På förslag av uppföljnings- och utvärderingsgruppen beslutade miljö- och jordbruksutskottet i januari 2023 att påbörja en utvärdering av förädlingsindustrin och detaljhandeln för livsmedel. Syftet med utvärderingen var att få ett gediget kunskapsunderlag på området och att få en övergripande bild av hur

förädlingsindustrin och detaljhandeln bidragit till en hållbar livsmedelskedja. Därutöver genomfördes enligt förslaget en fördjupad analys av tre livsmedels väg genom livsmedelskedjan: viltkött, ost och odlad sjömat. Underlaget till utskottets utvärdering togs fram av riksdagens utvärderings- och forskningssekreteriat (RUFs). Arbetet med utvärderingen fortgick under 2023 och innefattade bl.a. intervjuer med forskare, organisationer, företag och branschorganisationer. Utvärderingen publicerades i serien Rapporter från riksdagen (2023/24:RFR11).

Forsknings- och framtidsfrågor

Den 18 april 2024 hölls i riksdagen en forskningsdag knuten till utskotten. Arrangemanget bestod av en utskottsspecifik del och en gemensam del. Vid den utskottsspecifika delen medverkade de båda forskarna Joakim Hjelm och Mattias Sköld från Havsfiskelaboratoriet, institutionen för akvatiska resurser vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Temat för utskottets seminarium var havsbaserad vindkraft och dess påverkan på den biologiska mångfalden samt övergripande om förutsättningarna för fiske, bl.a. ökad kunskap om förvaltningsåtgärder när det gäller fiskbestånden i Rigabukten. Under den gemensamma delen, för vilken talmannen stod värd, hölls ett seminarium med fokus på artificiell intelligens och dess möjligheter och begränsningar.

Utrikes resor

Under riksmötet genomförde utskottet en studieresa till Argentina. En delegation från utskottet besökte den 1–7 september 2024 Buenos Aires för att bl.a. studera jordbruksindustrin, jordbruksteknologi, hållbart jordbruk och hållbarhetsfrågor. I delegationen ingick Kjell-Arne Ottosson (KD), Anna-Caren Säterberg (S), Staffan Eklöf (SD), Malin Larsson (S), Marlène Lund Kopparklint (M), Sofia Skönnbrink (S), Daniel Bäckström (C) och Rickard Nordin (C).

Under riksmötet genomförde utskottet en studieresa till Indonesien. En delegation från utskottet besökte den 1–9 september 2024 Indonesien för att bl.a. studera fiskeindustrin och våtmarksekosystem. I delegationen ingick Emma Nohrén (MP), Martin Kinnunen (SD), Joakim Järrebring (S), Helena Storckenfeldt (M), Jytte Guteland (S), Kajsa Fredholm (V), Stina Larsson (C), Elin Nilsson (L) och Johan Löfstrand (S).

Utskottet deltog vidare i ett antal internationella möten och konferenser enligt följande:

- Den 25 september 2023 deltog Emma Nohrén (MP) i en interparlamentarisk konferens om den gemensamma jordbrukspolitiken i Zagreb i Kroatien.
- Den 6–13 december 2023 deltog Anna-Caren Säterberg (S) och Helena Storckenfeldt (M) vid klimatomötet COP 28 i Dubai i Förenade Arabemiraten.

- Den 17–18 mars 2024 deltog Emma Nohrén (MP), Jytte Guteland (S) och Helena Storckenfeldt (M) i en interparlamentarisk konferens om cirkulär ekonomi i Bryssel i Belgien.
- Den 20–22 mars 2024 deltog Sofia Skönnbrink (S) i den 16:e arktiska parlamentarikerkonferensen (CPAR) i Kiruna.
- Den 3–4 april 2024 deltog Emma Nohrén (MP) och Marlène Lund Kopparklint (M) i OECD Global Parliamentary Network i Paris i Frankrike.

Inkommande besök

- Den 3 oktober 2023 deltog Emma Nohrén (MP) i ett möte om en internationell fond för jordbruk med en delegation från Internationella jordbruksutvecklingsfonden och Utrikesdepartementet.
- Den 8 maj 2024 deltog Emma Nohrén (MP), Jytte Guteland (S) och Andrea Andersson Tay (V) i ett möte med Inger Andersen och en delegation från FN:s miljöprogram Unep.
- Den 21 maj 2024 deltog Emma Nohrén (MP), John Widegren (M), Helena Storckenfeldt (M), Stina Larsson (C), Elin Nilsson (L) och Johanna Hornberger (M) i ett möte med det indonesiska parlamentets jordbruksutskott via en inbjudan från det svensk-indonesiska parlamentariska vänskapsförbundet.
- Den 29 maj 2024 deltog Emma Nohrén (MP), Kjell-Arne Ottosson (KD), Anna-Caren Säterberg (S), Malin Larsson (S), Tomas Kronståhl (S), Kajsa Fredholm (V), Runar Filper (SD), Sofia Skönnbrink (S) och Anders Karlsson (C) i ett möte med Sametingets rennäringarnämnd.
- Den 11 juni 2024 deltog Emma Nohrén (MP), Kjell-Arne Ottosson (KD), Joakim Järrebring (S), Helena Storckenfeldt (M), Kajsa Fredholm (V), Elin Nilsson (L), Andrea Andersson Tay (V) och Anders Karlsson (C) i ett möte med klimatkommissionär Wopke Hoekstra och en delegation från Europaparlamentet.